

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen är
grundskola, förskoleklass och fritidshem.
Läsåret 2017-2018

Del 1

Sjöboskolans plan för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, samt planerade insatser för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering och kränkande behandling

Planen innehåller två delar.

Del 1: Bakgrund och definitioner. Del 1 revideras i september varje läsår.

Del 2: Sjöboskolans handlingsplan för att förebygga och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Del 2 upprättas i september, följs upp i februari och utvärderas i maj/juni.

Bakgrund

FN:s Barnkonvention

Artikel 2 Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Diskrimineringslag (SFS 2008:567)

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen

1 kap 5 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Lgr11

Kap 1 Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Kap 2.1 Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde.

Alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper.

Läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är en handling eller struktur som utestänger en person på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Dessa är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med **direkt diskriminering** menas att en elev missgynnas och att det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön.

Indirekt diskriminering sker när skolan tillämpar en bestämmelse som verkar vara neutral men som i praktiken missgynnar en elev med t.ex. viss etnisk tillhörighet eller religion.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker en elevs värdighet. En kränkning kan vara:

- **fysisk:** såsom att bli utsatt för slag och knuffar
- **verbal:** såsom att bli hotad, att bli kallad för kränkande ord
- **psykosocial:** såsom att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, göras till åtlöje
- **text eller bildburen:** såsom klotter, sms, chat, via internet

Mobbning

Med mobbning avser vi upprepande kränkningar samt att det råder en obalans i makt mellan den som kränker och den som kränks.

Trakasserier

Trakasserier är en kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Medverkan vid framtagandet av planen

Elever:

Nulägesanalysen tas fram genom att varje klass genomför trygghetsvandring under vecka 36 samt skolklimatundersökningen under våren där eleverna ger sina synpunkter på trygghet under skoldagen samt synpunkter på skolarbetet och delaktighet i sin skolgång.

Varje klass lämnar synpunkter på möjliga åtgärder till Likabehandlingsteamet.

Information som framkommit vid skolsköterskans hälsosamtal används vid nulägesanalysen.

Alla klasser arbetar med **Planen mot diskriminering och kränkande behandling** med målet att alla elever ska vara väl medvetna om den.

Föräldrar:

En sammanställning av trygghetsvandringen som eleverna genomfört presenteras för föräldrarådet.

Representanterna där lämnar synpunkter på möjliga åtgärder.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling diskuteras vid föräldrarådsmöte och finns på skolans hemsida. Rektor informerar om det i Sjöbobladet som går hem till alla föräldrar. Föräldrar lämnar även synpunkter genom skolklimatundersökningen.

Personal:

En sammanställning av trygghetsvandringen som eleverna genomfört presenteras för samtliga personalgrupper. Arbetslagen lämnar synpunkter på möjliga åtgärder. Även skolans analyser av incidentrapporter, elevintervjuer samt trivselenkäter ligger till grund.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling upprättas utefter de synpunkter som inkommit.

Del 2

Sjöboskolans vision och mål

Skolans vision är att eleverna upplever meningsfulla sammanhang, glädje och delaktighet samt att miljön är trygg och vänskaplig. Målet är att ingen elev ska bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för annan kränkande behandling och att alla elever svarar i klimatundersökningen att de känner sig trygga i skolan och på fritidshemmet.

Främjande åtgärder

med fokus på att förstärka det positiva och lägga en grund som motverkar diskriminering och kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna:

- Ålder: Alla klasser finns representerade och har yttranderätt i lagråd och elevråd. Oavsett ålder väger allas ord lika tungt. All personal ansvarar.
- Kön: Likabehandlingsarbete i tjej/killgrupper, tjejers och killars lika värde och lika rättighet till utrymme i vår verksamhet. Likabehandlingsteam och personal ansvarar. Arbete med språkbruk i klasserna/fritidsavdelningarna. All personal ansvarar.
- Etnisk: Respektera olikheter och uppmärksamma likheter. Vi ser elevernas olika etniska bakgrunder som en tillgång i vårt arbete. All personal ansvarar.
- Religion/trosuppfattning: Avslutningarna är icke konfessionella, respektera att elever inte deltar i vissa aktiviteter av dessa orsaker. Vi ser elevernas olika trosuppfattningar som en tillgång i vårt arbete. Rektor och all personal ansvarar.
- Sexuell läggning/könsöverskridande identitet: I sexualundervisningen undervisa om olika sexuella läggningar och könsöverskridande identiteter samt arbeta för att skapa förståelse för dessa. Vid alla tillfällen då ämnet kommer upp, arbeta för en ökad förståelse. All personal ansvarar.
- Funktionshinder: Arbete i alla klasser/på fritidsavdelningarna för ökad förståelse för människor med funktionshinder och för inkludering av alla elever. Vi arbetar för att göra skolan tillgänglig och delaktig för alla. All personal ansvarar.

Exempel på främjande arbete:

- Trygghetsvandring genomförs i alla klasser under första halvan av höstterminen. Den följs upp i februari och utvärderas i maj.
- Klasslärare pratar med klassen om att alla elever kan vända sig till vem som helst ur personalen vid bekymmer eller om han/hon känner sig otrygg.
- Elevhälsans funktioner och tillgänglighet är väl kända av alla elever.
- Alla klasser har klassråd och deltar i lagråd.
- Skolsköterskan har hälsosamtal med alla elever i åk 4 varje höst.
- Det finns riktlinjer för tillsynen som efterlevs och som är väl kända av personalen.
- Det finns scheman för användandet av fotbollsplanerna.
- Personalen ser allvarligt på nätmobbning och skriver incidentrapport.
- All personal ingriper när de ser någon elev som uppträder olämpligt. Klasserna påminns om vikten av att respektera alla vuxnas tillsägelser.
- Incidentrapport skrivs när elev allvarligt bryter mot ordningsreglerna. Incidentrapporten hanteras efter de rutiner som finns uppskrivna i den.
- Rutinen för incidentrapportering här nedan tas upp på Apt vid minst två tillfällen per läsår.

Grundskoleförvaltningen, Sjöboskolan

- Skolan har regelbundet värdegrundsarbete schemalagt varje vecka.

**All personal på skolan ska följa nedanstående rutin vid uppmärksamman incident.
Besökare som uppmärksammar incident ska meddela personal i närheten omgående.**

Följande incidenter ska rapporteras:

- Alla former av kränkningar och trakasserier
- Tillbud (OJ) - när något hänt som skulle kunnat leda till skada men som inte gjorde det.
- Skada (AJ) – när något hänt som ledde till en skada.
- Stöld, skadegörelse, förstörelse eller annan händelse som anses föranleda incidentrapport.

Följande gäller för alla incidenter

1. När en incident har inträffat ska den skyndsamt anmälas via blanketten ”Incidentrapport”.
2. Den personal som uppmärksammar incidenten håller ett första samtal med berörda elever samt tar också kontakt med inblandade elevers vårdnadshavare. Om det inte är praktiskt genomförbart eller om det finns andra hinder måste detta delegeras till annan personal omgående, i första hand klassföreståndare för berörda elever. Samtalen dokumenteras på baksidan av blanketten.
3. Om elev känner sig kränkt eller diskriminerad samt om personal anser att incidenten är av kränkande eller diskriminerande karaktär **ska** händelsen omgående anmälas till huvudman av rektor alternativt den av rektor som delegerats uppdraget. Kryssa i rutan för kränkning på incidentrapporten.
4. I samband med samtalen med berörda elever görs en överenskommelse om vilka åtgärder som ska få kränkningarna eller diskrimineringen att upphöra.
5. Originalen läggs i facket för incidentrapporter i postrummet och vid kränkning eller diskriminering läggs en kopia till rektor samt klassföreståndare för berörda elever. Vid tillbud eller skada läggs originalet i facket och en kopia till skolsköterskan.

Följande gäller för kränkningar eller diskriminering:

6. Uppföljande samtal görs av klassföreståndare och sker inom en vecka för att se om åtgärderna varit tillräckliga. Blankettens original läggs i incidentrapportsfacket och kopia läggs till rektor.
7. Om åtgärderna inte varit tillräckliga eller att överenskommelsen inte hållits går ärendet vidare till Likabehandlingsteamet (LBT) genom att detta skrivs in på uppföljningsblanketten.
8. LBT samtal med berörda elever och upprättar i samarbete med berörda elevers klassföreståndare en handlingsplan.
9. LBT kallar berörda elevers vårdnadshavare till möte på skolan och informerar om innehållet i handlingsplanen.
10. LBT följer upp ärendet kontinuerligt och har kontakt med berörda elevers klassföreståndare tills kränkningarna eller diskrimineringen upphört.

Sjöboskolans likabehandlingsteam HT 2017:

Pernilla Olsson	Bitr. rektor
Daniel Hellberg	Kurator
Xhulieta Daka	Skolsköterska
Elin Grafström	Lärare
Lisbet Pettersson	Förskollärare
Kristina Ekström	Speciallärare

Utvärdering av Likabehandlingsplanen 2015/2016

Mål	Utvärdering
Eleverna ska känna sig trygga i omklädningsrummen	Väsentlig förbättring jämfört med tidigare – färre incidenter. För att öka tryggheten bör det finnas ett tillsynsschema även för omklädningsrummen samt att samtliga duschar blir s.k. duschbås. Klasslärare eller resurs ska om möjligt följa klassen till idrotten samt se till att påminna om hur de ska uppträda mot varandra i omklädningsrummen. För de elever som börjar kl 08.10 ska det finnas möjlighet att lämna in sin mobiltelefon innan idrotten så att inte det finns telefoner eller iPads i omklädningsrummen.
Eleverna ska känna sig trygga på hela skolgården på rasterna.	Rasttillsynen har utökats och eleverna känner sig tryggare på skolgården. Rutinen för rasttillsyn bör gås igenom vid läsårsstart samt med alla nyanställda och vikarier. Reflexvästar införskaffas så att alla har sin egen samt att det finns för vikarier.
Eleverna ska känna sig trygga i matsalen och ha en lugn miljö omkring sig när de äter.	

Åtgärder som har målsättningen att öka tryggheten på Sjöboskolan under läsåret 17/18

Nuläge	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Uppföljning
Uppföljning från omklädningsrummet visar att det fortfarande förekommer incidenter.	Eleverna ska känna sig trygga i omklädningsrummen.	Resurspedagogerna är med vid ombyte. Vid behov är även klasslärarna med på idrotten.	Biträdande rektor	Februari 2018
Skolan behöver få ta del av elevernas upplevelse av trivsel och trygghet på skolan.	Öka elevernas trivsel och trygghet i skolan.	Trygghetsvandringar som kommer att genomföras under ht17.	Kurator	Februari 2018
Skolgården har identifierats som ett område att arbeta med för ett tryggare klimat.	Eleverna ska känna sig trygga på hela skolgården på rasterna.	<ul style="list-style-type: none"> • Rastvaktsschema • Alla rastvakter har en väst på sig så att eleverna ser vilka vuxna som är rastvakter. • Vi avsätter en personal som alltid är med vid fotbollsplanen. • Styrda rastaktiviteter • Under två lunchraster i veckan får eleverna i åk 6 vara på Sjöbo fritidsgård. • Dela in skolgården i bevakningsområden. 	Biträdande rektor	Februari 2018

Övriga rutiner

- Upprättade dokument kring likabehandlingsarbete, så som **planen mot diskriminering och kränkande behandling**, sammanställning av trygghetsvandringen, ordningsregler och instruktioner kring rasttillsyn, samlas i PingPong under SJ Personalrum, dokument, Likabehandlingsarbete. Rektor ansvarar för att detta görs.
- Enligt Skollagen 6 kap 10 § är en lärare, förskollärare eller annan skolpersonal, som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, skyldig att anmäla detta till rektorn.
- Rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Rektor använder en särskild blankett för detta ändamål.
- Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.
- Vid återkommande signaler om kränkande behandling skall en allsidig och grundlig utredning omedelbart genomföras. Utredningen skall dokumenteras skriftligen. Huvudmannen kan delegera genomförandet av utredningen till rektor eller annan personal. I de fall huvudmannen delegerar genomförandet av utredningen till rektor eller annan personal skall en återrapportering ske till huvudmannen inom 5 arbetsdagar. När utredningen är genomförd skall den delges huvudmannen skriftligen. Rektor ansvarar för att detta görs.
- De åtgärder som vidtas ska bygga på en analys av resultatet av utredningen. Åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Om det visar sig att åtgärderna varit otillräckliga måste andra eller kompletterande insatser genomföras tills dess att situationen är varaktigt löst. Uppföljning och utvärderingen skall dokumenteras skriftligen. Den skriftliga dokumentationen skall delges huvudmannen. Rektor ansvarar för att detta görs.